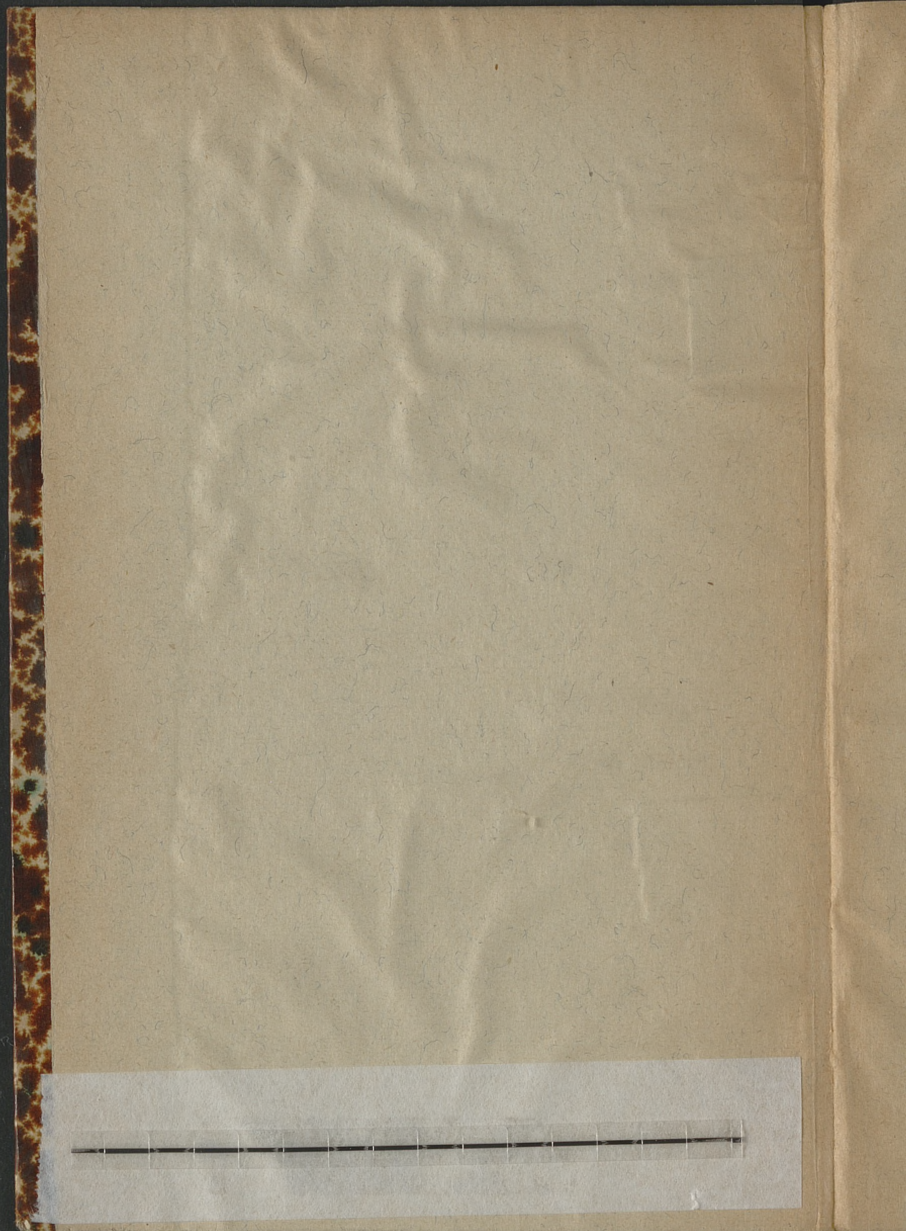

BIBLIOTEKA
Z. N. im. Ossolińskich

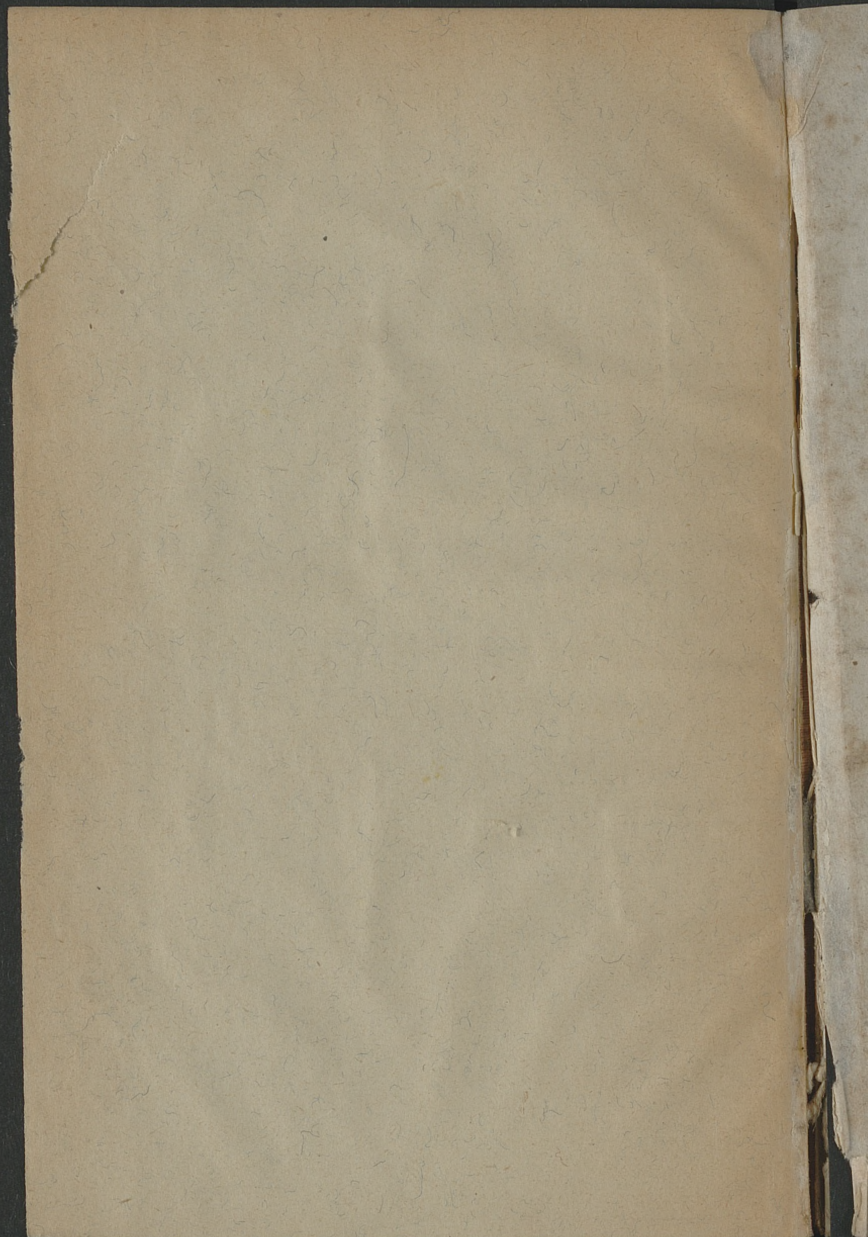
97.616

919.76

++

INSTRUKCYA

DO WYKŁADU

NAUKI RELIGII

PODEŁUG WYZNANIA

RZYMSKO-KATOLICKIEGO

W SZKOŁACH POWIATOWYCH

I GIMNAZJACH.

Biblioteka. / 1.

AS

97616

97616

INSTITUTION

NO. 100

LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

100

100

INSTRUKCYA

DO WYKŁADU

NAUKI RELIGII W SZKOŁACH POWIATOWYCH I GIMNAZYZACH.

K L A S S A I.

Do użycia dla uczniów w tej klasie poleca się Katechizm dla Szkół Elementarnych ułożony przez X. Puściatyckiego do nauki na pamięć. Nauczyciel rozłożywszy pomieniony Katechizm na sto lekcyj, dla wymiarowania ile pytań na każdą do nauczenia się zadawać powinien, ażeby w ciągu szkolnego roku mógł go

ukończyć, przechodzić go będzie metodą katechetyczną.

Uczniowie téj klasy, oprócz katechizmu, powinni się uczyć na pamięć modlitw porannych i wieczornych najkrótszych pospolicie używanych, tudzież modlitw przed obiadem, po obiedzie i t. d. według książki do nabożeństwa na te szkoły przepisanej.

K L A S S A II.

Uczniowie téj klasy do nauki na pamięć używać mają poleconego dotąd dziełka pod tytułem: Nauka Chrześcijańska dla poczynających, przez X. Leonharda, skrócona przez X. Chojnowskiego, które to dziełko Nauczyciel rozdzieli na pewną liczbę lekcyj i rozłoży na pytania stosowne do zdań w nim zawartych, z uzupełnieniem dla przypomnienia z Katechizmu na pierwszą klasę tego, czego w rzeczonym dziełku niedostaje, a co już

uczniowie umieć powinni. W czasie pozostałym od nauki katechetycznej Nauczyciel w ciągłym wykładzie opowiadać będzie uczniom życie JEZUSA CHRYSTUSA według dzieła X. Bielskiego, lub świeżo wydanego w Poznaniu przez Muczковского.

K L A S S A III.

W tej klasie używać się ma do nauki na pamięć poleconego dotąd dziełka Nauka Chrześcijańska dla postępujących w niej, X. Leonharda. Dwie główne części tego dzieła o Wierze i Nadziei podzieli Nauczyciel na 40 lekeyj i rozbierze na stosowne pytania, ażeby w ciągu roku całe dwie części uczniowie przeszli. W wykładzie nauki Chrześcijańskiej moralności w czasie pozostałym po ukończeniu nauki katechetycznej, we dwóch lekeyach tygodniowych, Nauczyciel trzymać się będzie poleconego dziełka Gobineta

lub X. Janikowskiego, przejdzie w tej klasie obowiązki względem Boga i siebie, nieprzywiązując się jednak do autora tak, ażeby niemiał pomijać w nauce tego, co mu się mniej użytecznym zdawać będzie.

Podobnież Nauczyciel wykladać ma uczniom znaczenie Obrzędów Najświętszej ofiary Mszy Śtej przy pomocy dzieła p. t. Nauki Powszechne w sposób katechizmowy, tudzież przekładn dziełka X. Schmidt p.t. Msza Święta w swoich obrzędach wyjaśniona.

K L A S S A IV.

Pozostałe części powyżej wymienionego dzieła X. Leonharda, o miłości i sprawiedliwości chrześcijańskiej, o Sakramentach Świętych, są przedmiotem obszerniejszej nauki katechetycznej w tej klasie, z rozkładem na pewną liczbę lekeyj i rozbiorem na pytania.

W sposób powyżej wskazany Nauczyciel wyłoży tu naukę Chrześcijańskiej moralności, o obowiązkach względem bliźnich, według dziełka X. Janikowskiego. Obowiązki dzieci względem rodziców zwykle starannie bywają wykładane w nauce Religii. Z przykazania Boskiego które je przepisuje, wywodzą się obowiązki członków społeczności krajowej względem Rządu, poddanych względem Panującego. Nauka ta w kilku pytaniach dotknięta mogła być dostateczną w czasach, w których nie były jeszcze rozsiane w umysłach zgubne zasady przewrotnej filozofii ośmnastego wieku, zrywającej wszelkie węzły społeczne. W walce Religii Chrystusa z zepsutym duchem czasu, należy głęboko wpoić w umysły i serca młodzieży religijny obowiązek uszanowania, posłuszeństwa, przywiązania względem Władz Rządowych, przyzwoitej czei

i wierności dla osoby Monarchy. Instrukcyą w tym przedmiocie mają Pasterze dusz i Nauczyciele Religii w Katechizmie Soboru Trydentskiego w słowach: „Jaki rodzaj uszanowania, miłości, posłuszeństwa należy się Królom, Xiążętom, Urzędom i wszelkiej Władzy, uczy nas obszernie Apostoł narodów (Rzym 13, 1. Tym. 2) za których się modlić zaleca, a Piotr Śty (1 Petr 2) mówi: Bądźcie tedy poddani wszelkiemu stworzeniu dla Boga, czyli Królowi jako Zwierzchnikowi, czyli Xiążętom jako od niego posłanym na pomstę złoczyńców, a na chwałę dobrych; gdyż cześć jaką im oddajemy do Boga się ściąga, godzien jest bowiem uszanowania od ludzi wysoki stopień godności, bo jest potęgi Boga obrazem; tym też sposobem składamy hołd Opatrzności Boga, który sprawowanie publicznego urzędu im powierzył, i jako wykonawców Najwyższej swój władzy ich używa.“

W czasie pozostałym po nauce katechetycznej Nauczyciel wyklądać będzie uczniom tój klasy znaczenie głównych Obrzędów Kościoła Rzymsko-Katolickiego według dzieła: Nauki Powszechne i drugiego w tym szczególnie przedmiocie wydanego u XX. Missyonarzy w Warszawie.

KLASSA V.

Lubo zasadniczém prawidłem Katechetyki jest postępowanie w nauce z pomysłów wiadomych do niewiadomych, i staranie się o to, ażeby katechumeni niepowtarzali z pamięci wyrazów, których właściwego znaczenia nieznają: wyznać jednakże wypada, że gdy umysł młodzieńczy do pewnego wieku jest jeszcze zbyt słabym do należytego zgłębienia pojęć nadzmysłowych, z jakich się powiększėj części składają prawdy religii objawionėj,

w nauce też jej dla tego rodzaju katechumenów idzie głównie o obeznanie ich z terminologią religijną przez ile być może jasne, popularne, a jednak dokładne definicje, któreby łącznie z tekstami słowa Bożego, na których się wspierają prawdy religijne, zaszczerpione w żywą młodzieży pamięć, stały się w niej materiałem do rozbioru tychże prawd z postępem wieku w słuchaniu kazań i nauk kościelnych, lub wszkole, przez systematycznie ułożoną, do stanu rozwiniętych władz umysłowych zastosowaną naukę, któraby poznać dawała, w jak przedziwnym rozumowym z sobą związku są prawdy objawione Śtęjnaszęj religii. Miejscem rozpoczęcia takowęj nauki jest klasa V Szkół Gimnazyalnych. Na tę i następną klasę do użycia dla uczniów służyć ma jak dotąd polecony Katechizm historyczny X. Flenry. Nauczyciel Religii pierwszą część rzeczzonego Ka-

techizmu na piątą klasę przeznaczoną, rozdzieli na stosowną liczbę godzin szkolnych w roku, ażeby ją uczniowie całą przejść mogli.

W wykładzie téj pierwszej części na to bacznią uwagę zwracać należy:

1. Iż ona nieobejmuje w sobie Historii skróconej Starego i Nowego Zakonu, na którą osobne godziny w Szkołach przeznaczone będą, lecz jest właściwie rysem Historii Religii Objawionej.

2. Że dzieło to w sposób elementarny wzorowo dla uczniów tak jest ułożone, że niema w niém prawie ani jednego zbytecznego zdania, któreby w nauce pominąć było można, każdy przeto rozdział lub lekcya, na które się dwie części tego Katechizmu dadzą podzielić, rozbierze Nauczyciel na pytania, według których examinować uczniów i naukę wyjaśniać będzie.

K L A S S A VI.

Przechodząc z uczniami tój klasy drugą część Katechizmu Historycznego w sposób powyżej wskazany, Nauczyciel Religii na każdą lekcję dobrze przygotowanym być powinien, do gruntownego i do pojęcia uczniów tój klasy zastosowanego wyjaśnienia w ustnym wykładzie punktów główniejszych, tudzież rozwiązywania wydarzyć się mogących ze strony uczniów zapytań, do czego jednoczesne odczytywanie przypadających materji w dziele p.t. Catechismus ex Decreto Concilii Tridentini ad Parochos, w dziełach większych z wypisem textów Pisma Kanizjusza, wydania nowego w Bawaryi 1834 r. it. p., dla Nauczyciela bardzo będzie korzystném. W rozbiorze przykazań Bożych nauka o obowiązkach względem Monarchy i Rządu w duchu powyżej skre-

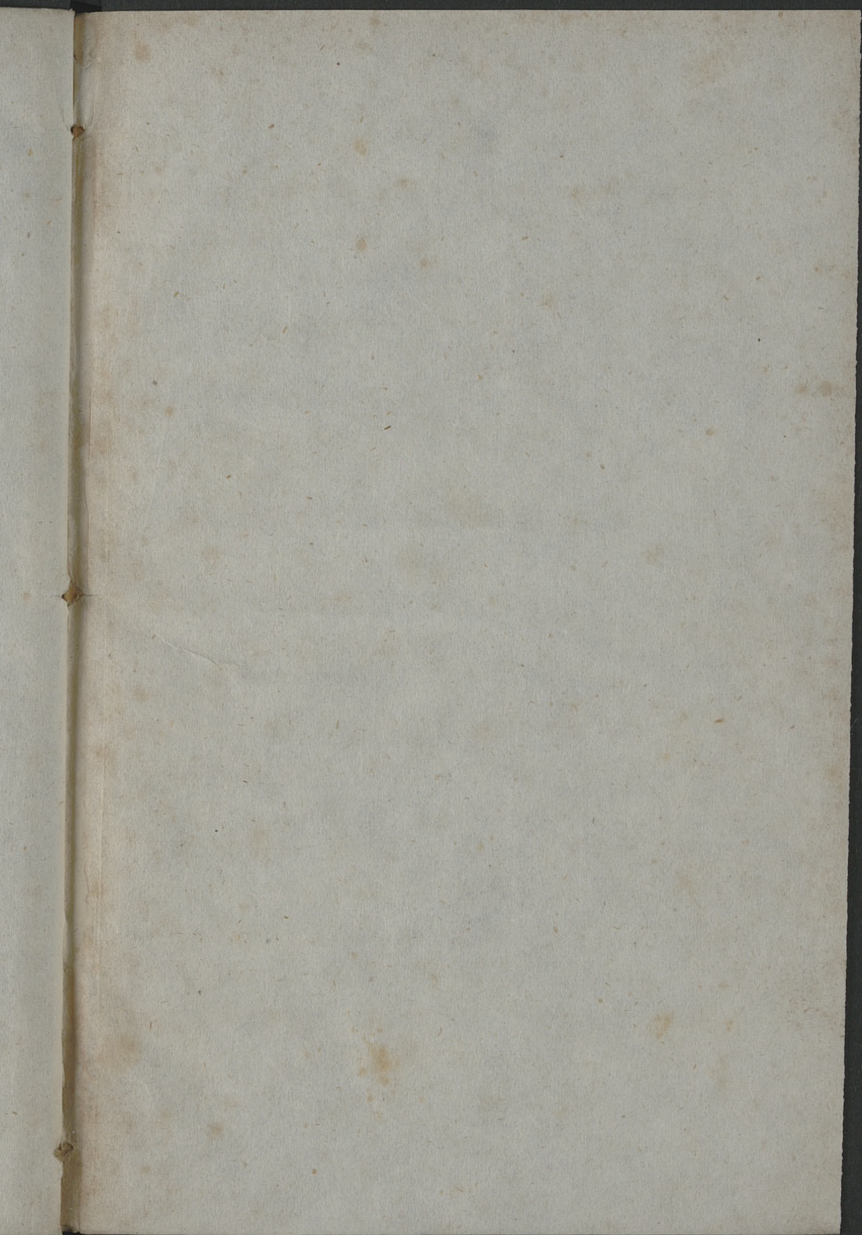
ślonej Instrukcyi obszerniej wyłożoną
być powinna.

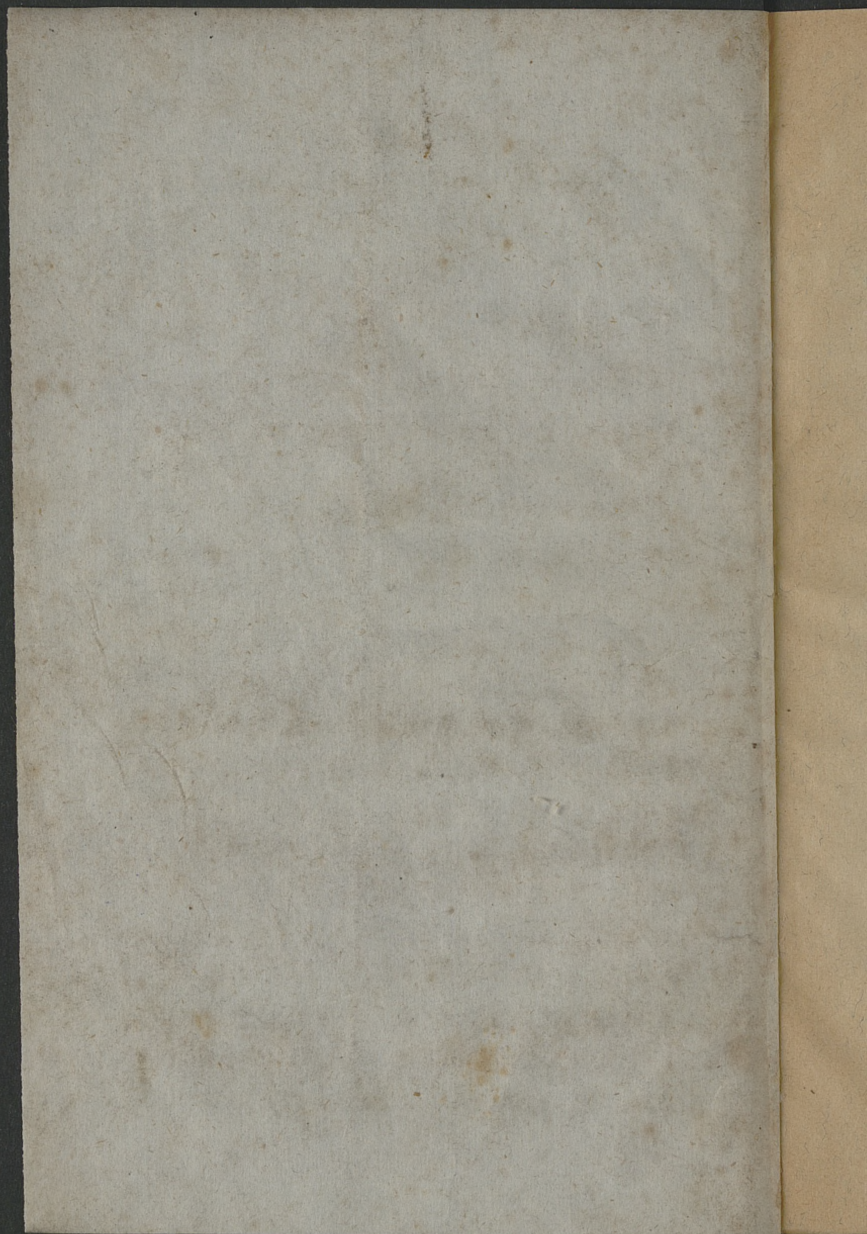
K L A S S A VII.

W tej klasie Nauczyciel wykladać
będzie główne rozumowe dowody niezawodności faktów i Bóstwa religii Chrześcijańskiej, trzymając się tymczasowo dzieła p. t. Obrona Chrystyanizmu p. X. Frayssinous. W ogólności Nauczyciele Religii celem coraz godniejszego odpowiadania ważnemu ich powołaniu i zbieraniu w chwale Boga i usłudze społecznej coraz obfitszych plonów swęj pracy, prócz nieustannego rozpamiętywania zasad Teologii Pasterkiej, pilnie rozczytywać się powinni w dziele X. Chodaniego p. t. Nauka Chrześcijańska Katolickiej Religii, wydaném w Wilnie, którego wstęp o sposobie dobrego katechizowania, wiele gruntownych w sobie uwag zawiera.

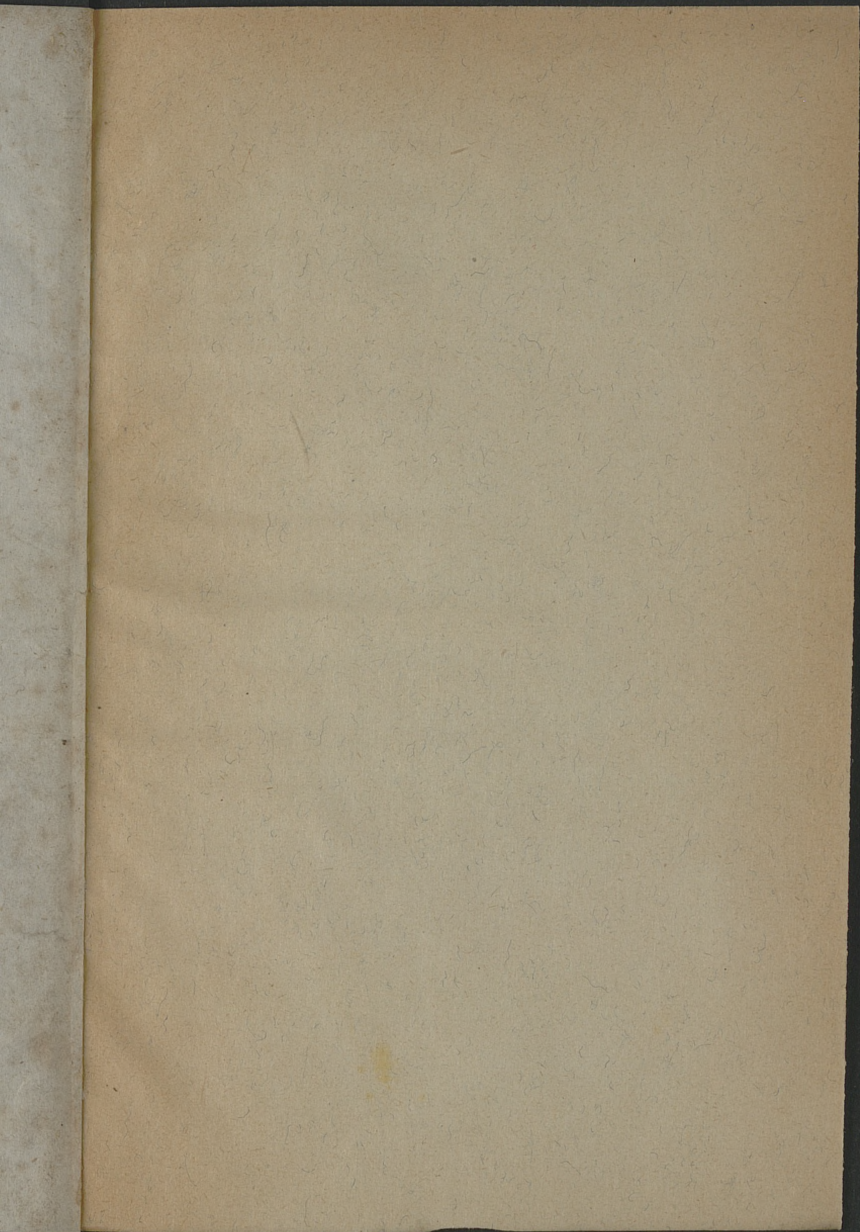
mogących nauczaniu nadać przyzwoity
kierunek, a sam wykład nauki wiele
posilkowych do wyjaśnienia i udowod-
nienia prawd Religii dostarczy mate-
ryałów.

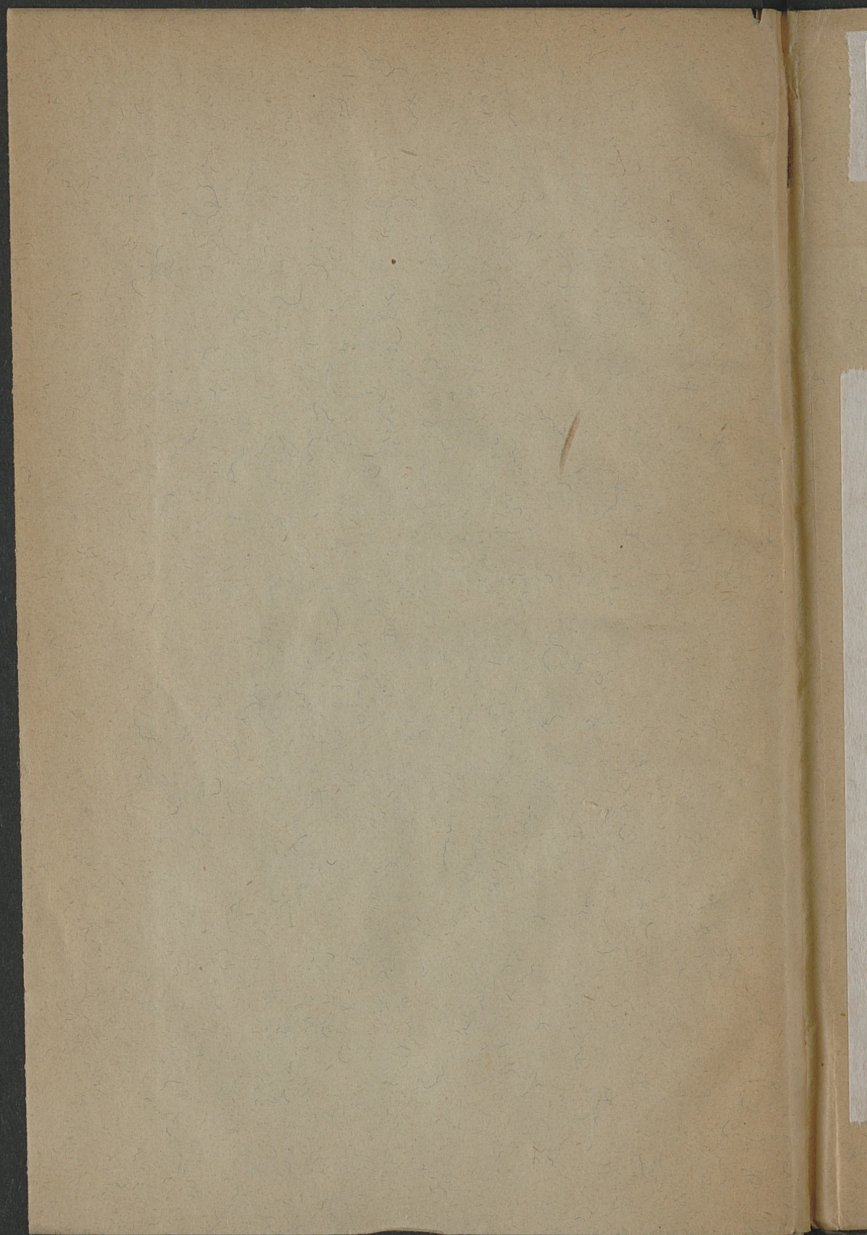

Zakład Narodowy
im. Ossolińskich

1100117494

